

Spørgsmål og svar om Sådan bruges Dannebrog i 2010

Det nationale videncenter om Dannebrog har i 2010 besvaret mange spørgsmål. Her er 10 spørgsmål med svar.

Hvilken pantonefarve har den røde farve i Dannebrog?

PANTONE er et farvesystem til tryk. Pantonefarver er specialfarver. Pantonefarver anvendes til logoer, så man har en ren farve.

Dansk Standard har i 2005 (DS 359) fastlagt at den røde farve i Dannebrog også kaldet dannebrogsrød, har PANTONE 186C og at den røde farve i orlogsflaget også kaldet orlogsrød, har PANTONE 194C.

Hvorfor var det ikke tilladt at flage med Dannebrog i perioden 1838 til 1854?

Det er rigtigt, at der var et kongeligt forbud mod at private måtte flage med Dannebrog i perioden 1834 til 1854. Den 2. august 1854 blev de kongelige bestemmelser ophævet og alle måtte derefter flage med Dannebrog.

I Inge Adriansen bog Nationale symboler i det Danske Rige 1830-2000, står der på side 132:

"Den private flagning med Dannebrog syntes at brede sig i løbet af 1820'erne, og dette førte til drøftelser i den enevældige regering i 1833 om det betimelige i at give officiel tilladelse til den private flagning. Faktisk var der flertal for sagen blandt ministrene, men Frederik den 6. sagde klart nej. I en allerhøjeste resolution af 21. december 1833 blev det udtrykkeligt forbudt for private borgere at hejse Dannebrog. Resolutionen blev bekendtgjort til alle landets amtmænd den 7. januar 1834. Den hurtige bekendtgørelse af resolutionen kan tolkes som et udtryk for, at denne sag har ligget kongen på sinde. Hans afvisende holdning til menigmands brug af flaget var antagelig influeret af 1830-revolutionen i Frankrig, som betød genindførelsen af Trikoloren. Nationalfølelse og borgernes brug af et fælles flag var her kædet sammen med stræben efter demokrati, og dette var bestemt ikke positivt – set fra en enevældig regents synsvinkel. Selvom Frederik den 6. var en fædrelandssindet mand, havde han ingen forståelse for den nye form for fædrelandsfølelse, som var ved at udvikle sig og var knyttet til sprog, historie, land og folk snarere end til regenten og statsmagten."

Hvorfor skal flaget helt til tops og derefter på halv ved dødsfald og lige sådan når det nedtages hvorfor skal det til tops først?

Flagning i forbindelse med dødsfald finder normalt sted på dødsdagen. Hvis dødsfaldet sker sent på dagen, eksempelvis kort tid før solnedgang, kan der også flages på halv stang dagen efter. Hvis dødsfaldet sker efter solnedgang, må der flages på halv stang dagen efter.

Grundlæggende viser Dannebrog ikke sorg, men brug af flaget ved kirkelige handling har betydet, at "flagning på halv stang" er et entydigt synligt symbol på sorg, der tydeligt kunne iagttages af alle. Den tradition anvendes i mange forskellige sammenhænge, hvor der ønskes en markering og en personlig medfølelse eller sympati. Flagning på halv stang anvendes nu internationalt som tegn på sorg.

Flagning ved bisættelser og begravelser. Ved dødsfald og på visse mindedage flages der på halv stang. Ved begravelser og bisættelser flager man på halv stang, indtil kisten er sat i jorden eller rustvognen er kørt fra kirken. Derefter hejses flaget på hel stang.

Må Dannebrog anvendes som en del af et firmalogo?

Ja, det må det godt, men Justitsministeriets bestemmelser skal følges.

Justitsministeriet skriver på deres hjemmeside:

"Danske firmaer, der producerer varer af dansk oprindelse, kan som udgangspunkt benytte stutflaget som mærkning på deres produkter. Det er som udgangspunkt tilladt at anvende Dannebrog i form af stutflaget i firmalogoer, varemærker eller på salgsvare, emballage eller i varereklamer, såfremt der er tale om danske firmaer og produkter af dansk oprindelse. Anvendelse af Dannebrog (stutflaget) i firmalogoer for udenlandske firmaer eller produkter af udenlandsk oprindelse må derimod efter Justitsministeriets opfattelse anses for uberettiget."

Må et "trekantet Dannebrog" med bredde 265 cm og længde 350 cm anvendes?

Nej.

Der findes fire forskellige typer af Justitsministeriet autoriserede Dannebrogflag. Det rektangulære Dannebrogflag som stutflag, Dannebrog som vimpelflag, Dannebrog som splitflag og Dannebrog som

orlogsflag. Grundlæggende er det udgangspunkt for danske flagproducenter af Dannebrog. Gennem årene er der blevet accepteret en ny type flag. Dannebrogstanderen. Danmarks-Samfundet anbefaler, at der så vidt det er muligt kun anvendes de autoriserede typer og størrelser af Dannebrog. Kan dette ikke lade sig gøre, kan flagstangen forsynes med en vindpose i de angivne mål for dermed at vise vindens retning og styrke.

Må der på et dannebrogflag til en flagstang påtrykkes et logo?

Nej.

I bogen "Sådan bruges Dannebrog" fra Danmarks-Samfundet står der på side 34:

"Der må ikke uden særlig tilladelse forsyne Dannebrogflag med tryk eller broderi."

Danske sejlere og særlige maritime foreninger har officiel tilladelse til at i deres Dannebrogflag som orlogsflag at have logo eller broderi i deres øverste stangfelt. Men kun i form af et orlogsflag og ikke som et stutflag.

Er det tilladt at flage med historiske flag i det offentlige rum?

Danmarks-Samfundet anbefaler, at der i hvert enkelt tilfælde ansøges hos den stedlige politimyndighed om tilladelse til at flage med et historisk flag. En ansøgning bør indeholde en meget præcis beskrivelse af i hvilken sammenhæng der ønskes flagning, hvad det er for et historisk flag samt hvor og hvornår der skal flages. Den stedlige politimyndighed kan have behov for mere detaljerede oplysninger om flagning med det historiske flag inden der kan træffes en politimæssig afgørelse.

Hvilket fransk navn bruges for Storbritannien så rækkefølgen af flag kan blive korrekt?

Der anvendes Justitsministeriets oversættelse af Storbritannien til Grande-Bretagne som grundlag for at fastlægge den korrekte franske alfabetiske rækkefølge, når flere udenlandske flag skal placeres ved siden af hinanden.

Må der flages med det grønlandske flag på en flagstang i Danmark?

Justitsministeriet har den 20. oktober 1989 udsendt *Cirkulære om flagning med de af Danmark anerkendte staters flag*. I §4 står der følgende: Der kræves ikke tilladelse til flagning med de nordiske staters flag, FN-flaget og det europæiske flag.

I 1985 blev der vedtaget en lov om et særligt grønlandsk flag. I loven står der i §4, at det grønlandske flag uden særlig tilladelse i de enkelte tilfælde kan anvendes i den øvrige del af riget.

Må der flages med det grønlandske flag uden at Dannebrog samtidig er hejst på en anden flagstang?

Ja, men Danmarks-Samfundet anbefaler det ikke.

Hvorfor har nogen faner snore med kvaster i og andre ikke?

Den udsmykningsmæssige dimension

Fanesnor og kvaster har været til pynt på fanen. Udenlandske faner og flagligende markeringer har haft fanesnor med kvaster i forskellige farver og udsmykninger alene for at gøre det pompøst. I militæret har fanesnor og fanekvasters udformning, farve og størrelse haft betydning for hvor vigtig fanen har været. I dag er fanesnor og fanekvaster på Dannebrogsfanen røde og hvide. Inden for arbejderbevægelsen er fanerne udelukkende udstyret med rød snor og røde kvaster. Historisk har snor og kvaster været anvendt på de store mandbårne bannere hvormed arbejderbevægelsen synliggjorde deres politiske tilkendegivelser i forbindelse med arbejderkampene i 1900-tallet.

Den praktiske dimension

Under en udendørs march eller parade, hvor det blæser meget, kan fanebæreren benytte fanesnoren som støtte til at 'låse' fanedugen. Det sker ved at slå en løs knude med fanesnoren ud for fanens nederste kvadrat og bind derefter fanesnoren omkring stang og fane i endnu en løs knude.

Læs mere på videncenterets hjemmeside under orienteringer.